

virkende op, dengang blev hemmet ved den Bemærkning, at man ikke burde gjøre Indgreb i noget af det Slags Forretninger, som særligt paa laae Embedsmændene. Det er derfor, at jeg troer at maatte udtale min Forundring over, at Noget dengang havde Lyft til at lade sig vælge til Sogneforstander, og dog havde man dengang Exempler paa, at Folk modtog Gjenvalg til Sogneforstanderskabet 2—3 Gange. Nu er Behandlingen jo derimod en ganske anden saavel fra de øverste Regjeringsautoriteters som fra Amtmandens, og Politimesterens Side; Alle vise sig nu imødefommende imod de communale Autoriteter, hvilket ogsaa har bewirket, at det communale Liv har udviklet sig saa godt og stærkt hos os, men samtidigt har der dog desværre tillige udviklet sig et Slags Modstand imod at være Sogneforstander; Ingen ønsker nu at vælges dertil. Det synes ikke let at forstaae dette, da det dog nu er langt mere lønnende at have med de communale Anliggender at bestille, end det var tidligere. Jeg har tænkt meget over dette Forhold, og jeg er, ved at tage Hensyn til min Erfaring i den lange Tid, jeg har været Medlem af Amtsraad og Sogneforstanderskab, kommen til det Resultat, at det maa være begrundet i, at Sogneforstanderne have for store Byrder. Man paalæser dem for mange og for specielle Forretninger. Hvis de kunde opnaae nogen Lettelse deri, troer jeg, at man langt lettere vilde kunne faae dygtige Mænd til deres Functioner. Jeg anseer det for vigtigt, at de ikke verle saa hyppigt, som det nu sædvanligt er Tilfældet. Det er nu næsten u hørt, at en Mand, der har været Sogneforstander i 3 Aar, ikke seer at blive fri for Gjenvalg. Saa vidt jeg har kunnet bemærke, er Aarsagen dog navnlig den, at det paaligger Sogneforstanderne at opkræve de communale Bidrag, Skole- og Fattigbidragene. Dette er dem Alle imod. Der kommer idelig Klager ind til Amtsraadene fra Sogneforstandere over, at de skulle udføre dette Hverv; de producere Attester fra Læger for, at de ere svage, og at de derfor ikke kunne udføre det, medens Sogneforstanderskaberne holde paa, at de Paagjældende skulle udføre det, og ikke ville lægge nogen Vægt paa Lægeattesterne. Den Tvang, som maa paalægges de

enkelt Sogneforstandere i Henseende til Opfyldelsen af denne Pligt, kan naturligviis ikke virke heldigt til et frit Communalliv. Det foreliggende Lovforslag, der har saa mange gode Bestemmelser, og som vistnok vil virke særdeles heldbringende, synes ogsaa at have søgt dette. Det forekommer mig nemlig, at en saadan Erkjendelse ligger i Lovforslagets Bestemmelse om, at der kan anvendes Penge for at faae udført visse communale Hverv, naar Amtsraadet giver sit Samtykke dertil. Det hedder jo i § 26 c, at Formanden kan faae Hjælp til, hvad der paaligger ham at udføre, mod Betaling af Communens Kasse. Det er imidlertid, saaledes som denne Bestemmelse er affattet, ikke ganske tydeligt, om den kan faae Anvendelse paa det Hverv, som jeg nys omtalte, thi efter Lovforslaget paahviler det ikke særligt Formanden at opkræve Bidragene til Fattig- og Skolevæsenet. Jeg troer vel nok, at et Sogneforstanderskab efter Lovforslaget maa kunne gaae den Vej, naar det derom er entigt og kan faae Amtsraadets Approbation derpaa, at leie Folk til Opkrævningen af Fattig- og Skolebidragene, men jeg vilde gjerne have, at en Bestemmelse i Lovforslaget udtrykkeligt skulde sige, at Sogneforstanderne ikke selv skulle opkræve Bidragene, men at disse skulle opkræves ved leiede Folk mod en passende Godtgjørelse. En saadan Bestemmelse synes mig at ville være ganske naturlig. Det forstaaer sig, at, naar det er en Mand, der har mange Tjenestefolk, f. Ex. en større Gaardmand, der er Sogneforstander, saa kan han sagtens have en eller anden paalidelig Karl, som kan opkræve disse Bidrag for ham; men ofte vælges jo Huusmand og Boelsmand til Sogneforstandere, og de kunne kun have en Dreng eller i Almindelighed slet Ingen til at hjælpe sig. Skulle de nu 4 Gange om Aaret gaae omkring i et betydeligt District og opkræve disse Bidrag, saa bliver det trykkende, og der vil da bestandigt komme de for af mig omtalte Klager ind til Amtsraadet, hvori de sige, at de have Intet imod at møde i Sogneforstanderskabsmøderne, men at de ikke kunne holde ud om Vinteren, mange Gange i daarligt Veir, at reise omkring og opkræve de tidnævnte Bidrag, og at deres Tid heller ikke tillader dem det. Det er gaaet saa vidt, at